

Chapter: 9

Q.1 पुढील बहुपर्यायी प्रश्नांचा दिलेल्या उत्तरांपैकी अचूक पर्याय निवडा

5

- ..... प्रमाण हे जागतिक प्रमाण आहे.
अ. शब्द ब. अंक क. रेषा
- नकाशा तयार करताना जमिनीवर प्रत्यक्ष अंतरे कागदावर घेण्यासाठी लहान ..... रूपांतरित करावी लागतात.
अ. सरसरीत ब. प्रमाणात क. टक्केवारी
- ..... चा उपयोग जमिनीवर अंतरे समजणे सोईचे होते.
अ. नकाशा प्रमाण ब. सूची क. दिशा
- जमिनीवरील भाग ज्या नकाशात कमी जागा व्यापतो त्यांना ..... नकाशे म्हणतात.
अ. लघुप्रमाण ब. बृहदप्रमाण क. उच्चप्रमाण
- जमिनीवरील मर्यादित भाग ज्या नकाशात जास्त जागा व्यापतो ते ..... नकाशे असतात.
अ. बृहदप्रमाण ब. लघुप्रमाण क. उच्चप्रमाण

Q.2 योग्य जोड्या जुळवा.

4

1	‘अ’ गट	‘ब’ गट
i)	बृहदप्रमाण नकाशा	अ) 1 सेमी = 100 मी
ii)	लघुप्रमाण नकाशा	ब) मंदिर
iii)	अंकप्रमाण	क) भारताचे वन
iv)	शब्दप्रमाण	ड) 1 : 10000
		ई) आलेखप्रमाण

Q.3 एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

3

- 1 सेमी = 100 मी व 1 सेमी = 100 किमी अशा प्रमाणाचे दोन नकाशे आहेत. यापैकी बृहदप्रमाणाचा नकाशा व लघुप्रमाणाचा नकाशा कोणता ते सकारण सांगा.
- 1 सेमी = 53 किमी या शब्दप्रमाणेच अंकप्रमाणात रूपांतर करा.
- खालील बाबींच्या नकाशाचे बृहदप्रमाण व लघुप्रमाण नकाशा असे वर्गीकरण करता येते.
i. इमारत ii. शाळा iii. भारतदेश iv. चर्च v. मॉल vi. जगाचा नकाशा vii. बगिचा viii. दवाखाना ix. महाराष्ट्र राज्य x. रात्रीचे उत्तर आकाश

Q.4 फरक स्पष्ट करा. (Any One)

2

- अंक प्रमाण आणि रेषाप्रमाण
- बृहदप्रमाण नकाशा व लघुप्रमाण नकाशा

Q.5 भौगोलिक कारणे लिहा. (Any One)

2

- अंकप्रमाण, शब्दाप्रमाणे व रेषाप्रमाण यापैकी कोणत्या प्रमाणाच्या वापरास तुम्ही प्राधान्य दयाल?
- नकाशाचे प्रमाणाचे प्रकार स्पष्ट करा.

Q.6 सविस्तर उत्तरे लिहा.

4

- नकाशासंग्रहातील भारताच्या नकाशातून खालील शहरांमधील अंतर सरलरेषेत नकाशाप्रमाणाच्या साहाय्याने मोजा आणि ते खालील तक्त्यात नोंदवा.

शहरे	नकाशातील अंतर	प्रत्यक्ष अंतर
मुंबई ते बंगळूर	.....	..... सेमी
विजयपुरा ते जयपूर	.....	..... किमी
हैदराबाद ते सूरत	.....	..... किमी

उज्जैन ते शिमला	.....	..... किमी
पटना ते रायपूर	.....	..... किमी
दिल्ली ते कोलकाता	.....	..... किमी

